

Nr 75.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående delaktighet i lasarettsläkarnas pensionskassa för läkare vid lasarettet i Norrköping; given Stockholms slott den 8 februari 1918.

Under åberopande av bifogade utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

att, därest av Kungl. Maj:t föreskrift meddelas därom, att blivande läkare vid lasarettet i Norrköping skola tillsättas i den ordning, lasarettetsstadgan den 18 oktober 1901 föreskriver, den i § 2 av reglementet för lasarettsläkarnas pensionskassa den 13 november 1903 innehållna bestämmelsen, att läkaren vid nämnda lasarett icke må vara delägare i kassan, må upphöra att gälla.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Axel Schotte.

*Utdrag av protokollet över civilärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 8
februari 1918.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden PETERSSON,
SCHOTTE,
PETRÉN,
NILSON,
LÖFGREN,
friherre PALMSTIERNA,
RYDÉN,
UNDÉN,
THORSSON.

Departementschefen, statsrådet Schotte anförde:

Jämlikt § 1 mom. 1 av lasarettstadgan den 18 oktober 1901 skall stadgan, med den inskränkning, varom i mom. 2 i samma § sägs, tillämpas vid varje vid stadgans tillkomst befintligt länslasarett och varje på likartat sätt anordnad, med minst tjugufem sjuksängar försedd sjukvårdsinrättning, vilken äges och, helt eller delvis, underhålles av landsting eller stad, som icke i landsting deltagar. I mom. 2 stadgas, att, där för viss sjukvårdsinrättning, som avses i mom. 1, särskilda bestämmelser äro eller varda av Kungl. Maj:t eller med Kungl. Maj:ts bemyndigande utfärdade, skola för sådan sjukvårdsinrättning gälla i främsta rummet sålunda utfärdade bestämmelser samt i övrigt stadgan. Finnas inga särskilda bestämmelser i ämnet utfärdade, skall därför enligt § 21 i stadgan lasarettsläkare utnännas av Kungl. Maj:t.

Enligt § 1 i reglementet för lasarettsläkarnas pensionskassa den 13 november 1903 har kassan, vilken trädde i verksamhet med år 1904, till ändamål att bereda pensioner åt ordinarie lasarettsläkare vid varje länslasarett och varje på likartat sätt anordnad sjukvårdsinrättning, vilken äges och, helt eller delvis, underhålles av landsting eller stad, som icke i landsting deltagar, och vilken icke är att hänföra till sjukstuga. Kassans delägare utgöras, enligt § 2 i reglementet, av lasarettsläkare, dock att, såsom i paragrafen uttryckligen angives, läkarna vid vissa angivna sjukvårdsinrättningar och bland dem lasarettet i Norrköping icke må vara delägare i kassan. Anledningen till att läkaren vid lasarettet i Norrköping sålunda undantagits från delägarskap i pensionskassan är den, att, enligt kungl. brev den 6 mars 1874, läkaren vid staden Norrköpings sjukhus, d. v. s. lasarettet i Norrköping, tillsattes av stadens magistrat.

Till närmare belysning av tillkomsten av nyssberörda undantag må här anföras följande. Den 15 april 1898 uppdrog Kungl. Maj:t åt en kommitté att efter verkställd utredning uppgöra förslag i fråga om behöfliga förändringar i gällande bestämmelser angående länslasarett och andra sjukvårdsinrättningar, som kunde anses böra i väsentliga delar med dem likställas. Kommittén avgav den 30 januari 1899 betänkande jämte förslag till, bland annat, lasarettstadga — den nu gällande — och reglemente för lasarettsläkarnas pensionskassa. Emellertid hade lasarettsläkarna själva i en till Kungl. Maj:t år 1897 ingiven framställning utgått från, att endast de skulle få såsom delägare ingå i kassan, vilka vore ordinarie lasarettsläkare vid sådana lasarett, på vilka kungörelsen den 21 oktober 1864 angående förändrade instruktioner för direktorer, läkare och sysslomän vid länens lasarett och kurhus tillämpades i fråga om lasarettsläkares tillsättning. Enligt sagda kungörelse skulle läkare vid länslasarett utnännas av sundhetskolegium. Kommittén, som i sitt förslag till lasarettstadga förbehöll Kungl. Maj:t tillsättningen av lasarettsläkartjänsterna, godtog nämnda av lasarettsläkarna uppställda förutsättning samt föreslog förty, att den blivande kassan skulle hava till ändamål att bereda pension åt ordinarie lasarettsläkare vid sådana lasarett, på vilka lasarettstadgan och särskilt dess bestämmelser med avseende å lasarettsläkares tillsättning tillämpades. I följd härav skulle de, vilka i vanlig mening kallades lasarettsläkare, d. v. s. läkarna vid länslasarett, i allmänhet äga ingå som delägare i kassan. Läkaren vid lasarettet i Norrköping, vilken i det hela vore likställd med vanliga lasarettsläkare, skulle däremot, såsom utnämnd av stadens magistrat, ej vara berättigad till dylikt delägarskap.

Att till förmån för denna enda läkare införa en undantagsbestämelse i reglementet ansåg kommittén ej böra ifrågakomma, desto hellre som, enligt vad kommittén framhöll, delägarskap i kassan, om så ansåges önskligt, mycket lätt kunde åt honom förvärfvas därigenom, att vederbörande stadsmyndighet med Kungl. Maj:ts tillstånd avstode från sin tillsättningsrätt. Då kommitténs ifrågavarande förslag till reglemente sedermera den 19 december 1902 anmälades inför Kungl. Maj:t av dåvarande statsrådet och chefen för civildepartementet, biträdde denne förslaget i denna del. I anslutning härtill inrycktes ock i de huvudgrunder för pensionskassan, vilka jämlikt departementschefens hemställan förelades 1903 års riksdag till godkännande, den bestämmelsen, att läkaren vid lasarettet i Norrköping icke finge vara delägare i kassan. Dessa huvudgrunder godkändes av riksdagen, och i enlighet med dem fastställdes gällande reglemente för lasarettsläkarnas pensionskassa.

Stadsfullmäktiges i Norrköping framställning.

I en till Kungl. Maj:t ställd, av Kungl. Maj:ts befallningshavande i Östergötlands län med skrivelse den 14 april 1917 jämte yttrande av magistraten i Norrköping överlämnad skrift hava stadsfullmäktige i nämnda stad, jämlikt fullmäktiges vid sammanträde den 15 mars 1917 fattade beslut, förklarar, att staden, i avsikt att förskaffa blivande läkare vid lasarettet i Norrköping rätt att vara delägare i lasarettsläkarnas pensionskassa, avstode från den staden genom kungl. brevet den 6 mars 1874 tillerkända rätten att genom magistraten tillsätta läkaren, ävensom tillika anhållit, att Kungl. Maj:t måtte, med upphävande av nämnda rätt, förordna, att läkaren vid lasarettet skulle tillsättas på sätt i gällande lasarettstadga föreskreves, samt, i händelse av bifall härtill, medgiva läkaren rätt att vara delägare i pensionskassan.

Magistraten i Norrköping och Kungl. Maj:ts befallningshavande i Östergötlands län.

Magistraten och Kungl. Maj:ts befallningshavande hava biträtt stadsfullmäktiges ifrågavarande framställning.

Medicinalstyrelsen.

Medicinalstyrelsen, som, till följd av remiss, den 26 april 1917 avgivit utlåtande i ärendet, har därvid anfört, att det syntes styrelsen lämpligt, att lasarettet i Norrköping, vilket enligt bestämmelse i § 1 av gällande lasarettstadga vore att hänföra till länslasarett, även med avseende å läkarens tillsättning, med därav härrörande rättigheter och skyldigheter, underkastades de för sådant lasarett gällande bestämmelser. Styrelsen har därför hemställt, att Kungl. Maj:t måtte, med upphävande av

vad i kungl. brevet den 6 mars 1874 stadgades om tillsättande av lasarettsläkare i Norrköping, förordna, att sagda läkare skulle vid först inträffande ledighet och sedermera allt framgent tillsättas i den ordning gällande lasarettstadga föreskreve, med bifall vartill då skulle följa rätt och skyldighet för läkaren att såsom delägare tillhöra lasarettsläkarnas pensionskassa. Slutligen har styrelsen framhållit, att, därest vad styrelsen sålunda hemställt vunne Kungl. Maj:ts bifall, det i § 2 andra stycket av förenämnda pensionsreglemente stadgade undantaget i fråga om läkaren vid lasarettet i Norrköping borde upphävas.

Jämväl direktionen för lasarettsläkarnas pensionskassa har, till följd av remiss, den 21 maj 1917 avgivit utlåtande i ärendet och därvid tillstyrkt bifall till framställningen på det sätt, medicinalstyrelsen i dess utlåtande föreslagit.

Direktionen
för lasarett-
läkarnas
pensionskassa.

Såsom medicinalstyrelsen framhållit, är lasarettet i Norrköping enligt § 1 av lasarettstadgan att hänföra till länslasarett. Det måste därför anses lämpligt, att lasarettet även med avseende å läkarens tillsättning, med därav härrörande rättigheter och skyldigheter, underkastas de för länslasarett i allmänhet gällande bestämmelser. Då nu stadsfullmäktige i nämnda stad förklarar sig avstå från den staden genom brevet den 6 mars 1874 tillerkända rätten att genom magistraten tillsätta läkare vid lasarettet, torde förordnande böra meddelas, att blivande innehavare av ifrågavarande lasarettsläkarbefattning skola tillsättas i den ordning, lasarettstadgan föreskriver. Härmed skulle anledningen till att läkaren vid detta lasarett uteslutits från delägarskap i lasarettsläkarnas pensionskassa bortfalla. Vid sådant förhållande borde också blivande läkare vid lasarettet beredas delägarskap i kassan, vilket kan ske genom ett upphävande av den i § 2 av reglementet för kassan innehållna bestämmelsen, att läkaren vid lasarettet icke må vara delägare i kassan. Då emellertid de huvudgrunder för kassan, i enlighet med vilka reglementet fastställts, såsom nämnt, underställts riksdagens godkännande, torde riksdagens medgivande till ifrågavarande ändring i reglementet böra inhämtas.

Departements-
chefen.

Jag hemställer därför, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att, därest av Kungl. Maj:t föreskrift meddelas därom, att blivande läkare vid lasarettet i Norrköping skola tillsättas i den ordning, lasarettstadgan den 18 oktober 1901 föreskriver, den i § 2 av reglementet för lasarettsläkarnas pensionskassa den 13 november

Kungl. Maj:ts Nåd. Proposition Nr 75.

1903 innehållna bestämmelsen, att läkaren vid nämnda lasarett icke må vara delägare i kassan, må upphöra att gälla.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnade, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skulle till riksdagen avlåtas.

Ur protokollet:

Conr. Falkenberg.
